

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Deel 1

Onderzoek naar de waarde van boosheid

1 D 1

2 **maximumscore 2**

De kern van een goed antwoord is:

- 1 goed / nuttig / onmisbaar / noodzakelijk
- 2 raakt / emotioneert / aangrijpt
- 3 verandering(en) / verbetering(en) / actie(s) / oplossingen

Niet goed:

- 1 stimulerend
- 2 aangaat / bezighoudt
- 3 discussie / bewustzijn

indien drie elementen juist 2

indien twee elementen juist 1

indien minder dan twee elementen juist 0

Maximumlengte van het antwoord per element: 1 woord.

Beoordeel de spelling.

3 **maximumscore 2**

De kern van een goed antwoord is:

- (Boosheid is) irrationeel.
- (Boosheid is) contraproductief.
- (Boosheid) gaat hand in hand met wraak. / (is) geen (zalige/wijze) deugd.

indien drie elementen juist 2

indien twee elementen juist 1

indien minder dan twee elementen juist 0

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Boosheid is niet wijs/deugdzaam/positief. / Boosheid is dom/irrationeel/negatief.

Niet goed:

Boosheid is contraproductief.

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden

Beoordeel de spelling en grammatica.

10 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

1a wel

1b (oorzaak 1:) je ego is gekrenkt / je je persoonlijk gekwetst voelt

1b (oorzaak 2:) er (verontwaardiging over) maatschappelijk onrecht is

2a niet

2b je (lichaam) op een bedreiging reageert / je jezelf beschermt /
boosheid voortkomt uit een beschermende functie / je je grenzen
bewaakt / je voor jezelf opkomt

Opmerking

De twee oorzaken bij 1b mogen worden verwisseld.

indien vijf elementen juist	3
indien vier elementen juist	2
indien drie elementen juist	1
indien minder dan drie elementen juist	0

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

twee van de volgende:

- Boosheid wordt (in bron 1) positief én negatief belicht / genuanceerd getypeerd (terwijl bron 2 boosheid uitsluitend positief belicht).
- Er worden (in bron 1) enkele malen (gezaghebbende) bronnen/deskundigen aangehaald (terwijl in bron 2 geen bronnen/deskundigen worden aangehaald).
- De auteur (van bron 1) is een wetenschapper/filosoof (bekend met onderzoek naar boosheid) (terwijl de auteur van bron 2 een schrijver/columnist is).

Niet goed:

Het taalgebruik (in bron 1) is formeler/objectiever (dan dat in bron 2).

per juist element

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

12 C

1

13 maximumscore 2

Twee van de volgende:

- “(Dat) weten we al vele jaren(: neem deze studie)” (regels 17-18)
- “(Dit onderzoek, dat sindsdien nog) vele malen is herhaald” (regels 20-22)
- “(en dat) de resultaten ‘de catharsistheorie direct tegenspreken’” (regels 31-33)

per juist element

1

14 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- (bron 2:) Boosheid geeft kracht/energie. / leidt tot positieve verandering. 1
- (bron 3:) Boosheid versterkt problemen. / leidt (alleen maar) tot (meer) agressie. / blijft smeulen/actief. / leidt tot negatieve verandering. 1

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Deel 2

Tekst 1 Taal is een brug in het denken

19 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- 1: Taal en denken zijn verschillende dingen. / Je kunt taal en denken van elkaar scheiden. / Gedachten kennen een andere vorm dan (de uitdrukking ervan in) taal. 1
- 2: Je kunt taal en denken niet van elkaar scheiden. / Gedachten en (de uitdrukking ervan in) taal vallen samen. 1

Niet goed:

1: Er is eerst een gedachte die je daarna uitdrukt in taal.

2: Mensen hebben gedachten die ze alleen in taal kunnen hebben.

Beoordeel de spelling.

20 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- De werkelijkheid wordt gecategoriseerd. / We delen de wereld op in discrete voorwerpen. / Mensen en dieren stoppen alles in hokjes. 1
- Communicatie wordt sociaal gebruikt. / Mensen en dieren zetten (met hun communicatie) soortgenoten/anderen aan tot daden. 1

Niet goed:

Mensen vertonen sociaal gedrag.

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

21 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Taal (van mensen) verbindt het categoriseren en de sociale communicatie (in het denken) (en de communicatie van dieren niet). 1
- Taal (van mensen) kent unieke/extra betekenisdimensies. / kent betekenisdimensies die bij (het denken van) dieren niet voorkomen. 1

Niet goed:

Taal verbindt de binnenste en buitenste laag van taal.

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
22	B	1
23	maximumscore 3 Vier van de volgende: – 1 – 2 – 3 – 5 – 7 indien vier elementen juist 3 indien drie elementen juist 2 indien twee elementen juist 1 indien minder dan twee elementen juist 0	
24	maximumscore 2 • 2 1 • 4 1	
25	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: • Volgens tekst 1 is de werkelijkheid niet (in taal) te vatten. / vertekent taal de werkelijkheid. / kun je de werkelijkheid niet kennen. 1 • Volgens tekstfragment 1 ken je de werkelijkheid alleen via taal. / kun je zonder taal de werkelijkheid niet kennen. / geven we zelf vorm aan de werkelijkheid via taal. / geven we zelf vorm aan de werkelijkheid door met anderen erover te praten. 1 of • Volgens tekst 1 kent de mens de werkelijkheid (enkel) door alles in (talige) hokjes te stoppen. / door alles (in taal) te categoriseren. 1 • Volgens tekstfragment 1 geven we zelf vorm aan de werkelijkheid via taal. / door met anderen erover te praten. 1	
26	D	2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Deel 3

Tekst 2 We leven achter een hek. En de rest vindt dat best

27 E 1

28 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- We kunnen daarmee (kritisch) nadenken over / We kunnen opnieuw kijken naar / We gaan twijfelen over (de vanzelfsprekendheid van) 1
- onze samenleving/geschiedenis. / onze maatschappelijke ordening. 1

of

- Zaken die logisch/vanzelfsprekend lijken, / Zaken die vanuit traditie logisch/vanzelfsprekend zijn, 1
- blijken minder vaststaand te zijn (dan we denken). / kunnen worden overdacht. / kunnen opnieuw worden bekeken. 1

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

29 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- 1: met weinig ruimte voor variatie / volgens een logisch/vast patroon / onvermijdelijk / steeds hetzelfde / van minder naar meer hiërarchisch 1
- 2: met (veel) ruimte voor variatie / niet volgens een logisch/vast patroon / niet onvermijdelijk / niet steeds hetzelfde / niet (per se) van minder naar meer hiërarchisch 1

Opmerking

Uit het antwoord moet een duidelijke tegenstelling tussen de eerste en tweede deelscore blijken. Zo niet, dan kan aan het antwoord maximaal 1 scorepunt worden toegekend.

Beoordeel de spelling.

30 A 1

31 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- 1: vanzelfsprekend / de enige mogelijkheid / een gegeven feit / onvermijdelijk / normaal 1
- 2: onze (persoonlijke) vrijheden (steeds meer) zien afnemen / (steeds meer) ingeperkt worden 1

Niet goed:

1: hiërarchisch

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

32 maximumscore 2

4, 3, 1, 2

Opmerking

Er mag 1 scorepunt worden toegekend als de volgorde niet geheel juist is maar er een foutloze reeks ontstaat door wegstrepen van één getal in het antwoord van de kandidaat. Dit geldt voor de reeksen 4-3-1, 4-3-2, 4-1-2 en 3-1-2.

33 maximumscore 3

type advies	De kern van een goed antwoord is: drie van de volgende elementen:
kritische houding in het algemeen aannemen	– Blijf kindervragen stellen. / Houd een frisse blik. / Stel kritische vragen.
maatschappelijke ordening als niet-onvermijdelijk ervaren	– Leg je niet neer bij de gegeven maatschappelijke orde. / bij wat niet goed/leuk is (in de maatschappij). / Haal je schouders niet op over de manier waarop onze maatschappij in elkaar zit. / Geloof niet dat alles in onze maatschappij niet anders kan.
geschiedenis als niet-onvermijdelijk ervaren	– Wantrouw het geijkte/traditionele verhaal. / Kijk kritisch naar de geschiedenis. – Besef dat de loop van de geschiedenis nooit onvermijdelijk is.
alternatieve blik ontwikkelen op geschiedenis/maatschappij	– Kijk naar andere maatschappijen. / Heb oog voor het tegenverhaal. – Durf na te denken over een andere inrichting van onze maatschappij. / Zoek alternatieven in de geschiedenis.
<i>Het begin van alles als inspiratie</i>	– Lees het boek <i>Het begin van alles</i> .

per juist element

1

Opmerking

Bij de beoordeling dient niet te worden uitgegaan van het type advies maar van de (met een liggend streepje) opgesomde elementen.

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
34	D	2
35	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: Er zijn geen vaste/onvermijdelijke patronen / Er is geen doel/plan/richting/pad/orde (in de geschiedenis/toekomst). <i>Maximumlengte van het antwoord: 10 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
36	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: • Volgens tekst 2 zijn er meerdere ontwikkelrichtingen (voor de toekomst / voor de loop van de geschiedenis). / zijn er andere perspectieven op onze samenleving mogelijk. / kan de samenleving ook niet-hiërarchisch geordend zijn. • Volgens tekstfragment 2 is er geen ontwikkelrichting. / is de geschiedenis (juist) chaotisch. / kun je (alleen maar) in de geschiedenis verdwalen. <i>Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	1 1
37	B	1

Incorrect taalgebruik

38 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor incorrect taalgebruik worden maximaal vier scorepunten in mindering gebracht. Hierbij dient de volgende aftrekregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

Bronvermeldingen

Bron 1	Fleur Jongepier, NRC Handelsblad, 29 december 2021
Bron 2	Susan Smit, Happinez, 13 april 2022
Bron 3	Timothy Caulfield, <i>Relax! Feit en fictie achter al je dagelijkse beslissingen</i> . Luitingh Sijthoff, 2021.
Bron 4	Jan Postma, de Groene Amsterdammer, 11 november 2021
Tekst 1	Marc van Oostendorp. Neerlandistiek, 29 april 2022. Geraadpleegd op 1 augustus 2023 via neerlandistiek.nl/2022/04/taal-is-een-brug-in-het-denken/
Tekstfragment 1	Marlieke van Grinsven en Olivia Kramers (2020). <i>TvOO 14</i> (3), p. 8-11.
Tekst 2	Rosanne Hertzberger, NRC, 2 april 2022
Tekstfragment 2	Marlies ter Voorde, NRC, 30 april 2022
Afbeelding 1	Lectrr. Geraadpleegd op 1 augustus 2023 via lectrr.be/nl/cartoon/2019_03_21_Veiligheid